

BILAGA 1

**Maglehems vattenskyddsområde
Förslag till skyddsföreskrifter**

Tekniska förvaltningen 2020-10-10

Introduktion

Följande föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad karta över skyddsområdet. Skyddsområdet är indelat i vattentäktszon, primär skyddszon, sekundär skyddszon, samt tertiär skyddszon.

Syftet med vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifterna är att minimera riskerna för negativ påverkan på den kommunala vattentäkten belägen på fastigheten Maglehem 43:1, som försörjer Maglehems samhälle med dricksvatten. Skyddsföreskrifterna är ett förtydligande för just denna vattentäkt av de allmänna hänsynsreglerna enligt miljöbalkens kapitel 2.

Allmänt sett är syftet med vattenskyddsområden att ge vattenförekomster som är viktiga för dricksvattenförsörjningen ett tillräckligt gott skydd så att råvattentillgångar säkras i ett långsiktigt perspektiv. Dessa föreskrifter syftar till att uppnå detta för vattentäkten i Maglehem.

Huvudman för vattentäkten är Tekniska förvaltningen, Kristianstads kommun. Tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden som fastställts av länsstyrelsen är länsstyrelsen som dock kan överlåta tillsynsansvaret på kommunen. Skyddsområdet berör två kommuner, Kristianstad och Simrishamn. Tillstånd eller anmälan ska hanteras av den kommun frågan berör.

Utöver dessa föreskrifter kan det också finnas regler enligt annan lagstiftning. Upplysningarna i skyddsföreskrifterna syftar till att belysa sådan särskilt viktig lagstiftning som berör gällande paragraf. De ord som är markerade med kursiv stil i föreskrifterna är definierade under avsnittet ”Definitioner i dessa föreskrifter” på sidan 15.

Den som upptäcker verksamheter eller händelser inom eller i anslutning till skyddsområdet som kan medföra risk för grundvattenförorening bör omedelbart anmäla detta till:

Räddningstjänsten, telefon 044-200 400 eller 112

Medborgarcentrum, Kristianstads kommun, telefon 044-13 50 00

§1 Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Primär skyddszon

Hantering av petroleumprodukter och andra *brandfarliga vätskor* med en sammanlagd volym överstigande 50 liter kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Drivmedel i fordons och arbetsmaskiners egna bränsletankar samt transport genom skyddszon är undantagna från kravet på tillstånd.

Hantering av upp till 50 liter petroleumprodukter och andra *brandfarliga vätskor* ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Sekundär skyddszon

Hantering av petroleumprodukter och andra *brandfarliga vätskor* med en sammanlagd volym överstigande 250 liter kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Drivmedel i fordons och arbetsmaskiners egna bränsletankar samt transport genom skyddszon är undantagna från kravet på tillstånd.

Hantering av upp till 250 liter petroleumprodukter och andra *brandfarliga vätskor* ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Upplysning

Hantering av mer än 250 liter brandfarliga vätskor (inklusive eldningsolja) inom ett vattenskyddsområde får inte ske utan att tillsynsmyndigheten skriftligen informeras enligt NFS 2017:5. Cisterner ovan mark ska ha sekundärt skydd i form av invallning enligt 4 kap 1§ NFS 2017:5.

I Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor (MSBFS 2013:3) finns krav vid hantering av brandfarliga vätskor.

OBSERVERA att transport av farligt gods regleras i dessa föreskrifter §12: transport av farligt gods på annan väg än väg 19 är förbjudet.

§2 Fordon

Primär skyddszon

Uppställda *arbetsfordon* ska vara utrustade med skyddsanordning eller uppställda på sådan yta att eventuellt spill och läckage lätt kan upptäckas och samlas upp innan det når omgivande mark, vatten eller brunnar.

Vid yrkesmässig användning av *arbetsfordon* ska saneringsberedskap upprätthållas.

Tvätt av *motordrivet fordon* med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier, på plats där tvättvattnet direkt eller indirekt kan infiltrera marken är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Uppställda *arbetsfordon* ska vara utrustade med skyddsanordning eller uppställda på sådan yta att eventuellt spill och läckage lätt kan upptäckas och samlas upp innan det når omgivande mark, vatten eller brunnar.

Vid yrkesmässig användning av *arbetsfordon* ska saneringsberedskap upprätthållas.

Tvätt av *arbetsfordon* med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier, på plats där tvättvattnet direkt eller indirekt kan infiltrera marken är förbjudet.

---

§3 Kemiska bekämpningsmedel

Primär skyddszon

All *yrkesmässig hantering* av *kemiska bekämpningsmedel* är förbjuden. Från förbudet undantas bekämpningsmedel enligt särskild förteckning som fastställs av kommunens nämnd för miljöfrågor, då i stället tillstånd krävs av kommunens nämnd för miljöfrågor.

All icke yrkesmässig *hantering* av *kemiska bekämpningsmedel* utomhus är förbjuden. Från förbudet undantas bekämpningsmedel enligt särskild förteckning som fastställs av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Från förbudet undantas också hastigt påkallad *punktsanering* mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa, yrkesmässig eller icke yrkesmässig, enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, under förutsättning att kommunens nämnd för miljöfrågor snarast underrättas om varje sådan åtgärd, och att åtgärderna sker på ett fackmannamässigt sätt.

Sekundär skyddszon

All *yrkesmässig hantering* av *kemiska bekämpningsmedel* kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs inte vid bekämpning som har karaktär av *punktbehandling*. Tillstånd krävs inte heller för hastigt påkallad *punktsanering* mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa, enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,

under förutsättning att kommunens nämnd för miljöfrågor snarast underrättas om varje sådan åtgärd, och att åtgärderna sker på ett fackmannamässigt sätt.

All icke yrkesmässig *hantering av kemiska bekämpningsmedel* utomhus är förbjuden. Från förbudet undantas bekämpningsmedel enligt särskild förteckning som fastställs av kommunens nämnd för miljöfrågor. Från förbudet undantas även hastigt påkallad *punktsanering* mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa, eller *punktbehandling*, enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, under förutsättning att åtgärderna sker på ett fackmannamässigt sätt.

Tertiär skyddszon

All *yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel* kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs inte vid bekämpning som har karaktär av *punktbehandling*. Tillstånd krävs inte heller för hastigt påkallad *punktsanering* mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa, enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, under förutsättning att kommunens nämnd för miljöfrågor snarast underrättas om varje sådan åtgärd, och att åtgärderna sker på ett fackmannamässigt sätt.

Upplysning

I övrigt gäller Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel.

En särskild förteckning över bekämpningsmedel, som är undantagna från förbudet mot användning inom vattenskyddsområdet arbetas fram, och hålls successivt aktuell av Tekniska förvaltningen. Denna förteckning fastställs sedan av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

OBSERVERA SÄRSKILT: Enligt föreskrifter för Møllegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (fastställda av Länsstyrelsen Skåne) är det förbjudet att använda kemiska bekämpningsmedel inom naturreservaten. Inom dessa områden gäller alltså inte undantaget enligt särskild förteckning. Detta innebär också att det finns områden inom sekundär och tertiär skyddszon där det är förbjudet att använda kemiska bekämpningsmedel trots att det enligt dessa föreskrifter är tillståndsplikt. Se figur 14 i det tekniska underlaget.

§4 Växtnäring

Primär skyddszon

Yrkesmässig spridning av *växtnäring* kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor, såvida verksamheten inte kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Spridning av *växtnäring* får inte ske närmare än 15 meter från vattentäktzonen.

Lagring av stallgödsel och avloppsslam direkt på mark är förbjudet.

Anordning av ytterligare gödselanläggningar kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Ändring av befintliga gödselanläggningar kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Sekundär skyddszon

Yrkesmässig spridning av *växtnäring* kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor, såvida verksamheten inte kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Lagring av stallgödsel och avloppsslam direkt på mark är förbjudet, med undantag för tillfällig lagring under högst tre veckor i form av stuka i fält.

Ny gödselanläggning, eller ändring av befintlig sådan, kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Upplysning

En anmälan om spridning av växtnäring ska innehålla information med syfte att underlätta bedömningen av risk för kväveläckage, och vara inlämnad senast den 28 februari. Omfattar växtodlingsplanen en flerårig växtföljd avses senast den 28 februari år ett för växtföljden.

Enligt föreskrifter för Møllegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (fastställda av Länsstyrelsen) är det förbjudet att gödsla eller omföra naturbetesmark till kultiverad betesmark inom naturreservaten.

I övrigt gäller Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om miljöhänsyn i jordbruket.

§5 Upplag av timmer

Primär skyddszon

Upplag av GROT (grenar och toppar), bark, flis, spån och timmer som varar mer än sex månader är förbjudet.

Upplag av GROT (grenar och toppar), bark, flis, spån och timmer som varar mindre än sex månader kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor, med undantag för upplag som är mindre än 500 m³ fub (fast mått under bark) och lagras kortare tid än tre månader förutsatt att upplaget inte sker på öppen grusyta och att skyddsavståndet till vattentäkten är minst 30 meter.

Bevattnings av timmerupplag är förbjudet.

Lagring av ved för hushållsändamål är undantaget förbud respektive tillståndsplikt.

Sekundär skyddszon

Upplag av GROT (grenar och toppar), bark, flis, spån och timmer som varar mer än sex månader är förbjudet.

Upplag av GROT (grenar och toppar), bark, flis, spån och timmer som varar mindre än sex månader och sker på öppna grusytor är förbjudet.

Bevattnings av timmerupplag är förbjudet.

Lagring av ved för hushållsändamål är undantaget förbudet.

Upplysning

Enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och Miljöprövningsförordning (2013:251) är lagring över 2000 m³ fub anmälningspliktig verksamhet. Miljö- och hälsoskyddskontoret tillhandahåller blankett för anmälan. På blanketten finns möjlighet att markera ifall timmerupplaget kommer att ske inom vattenskyddsområde.

I övrigt gäller Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till Skogsvårdslagen (SFS 1979:429).

Enligt föreskrifter för Møllegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (fastställda av Länsstyrelsen) avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen inom naturreservaten.

§6 Avledning av avlopps- och dagvatten

Primär skyddszon

Det är förbjudet att anordna nya enskilda avloppsanläggningar för vattentoaletter och/eller *BDT-vatten* med grundvattnet som direkt eller indirekt recipient.

Anläggandet av nya ledningar för *avloppsvatten* kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Befintliga *avloppsledningar* med tillhörande brunnar ska vara täta eller annars omedelbart läggas om eller renoveras. Vid omläggning ska bästa möjliga teknik med hänsyn till skyddet av grundvattnet tillämpas.

Vid nya anläggningar för omhändertagande av *dagvatten* får dagvattnet inte infiltreras under mark.

Sekundär skyddszon

Vid nya anläggningar för omhändertagande av *dagvatten* får dagvattnet inte infiltreras under mark.

Upplysning

13-15§§ Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd föreskriver att tillstånd krävs av kommunens nämnd för miljöfrågor för inrättande av avloppsanordning som en eller flera vattentoaletter är anslutna till. Anmälan krävs för inrättande av andra typer av avloppsanordningar.

Enligt beslut 2008-12-10 av miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kristianstad förväntas så kallad ”hög skyddsnivå” gälla för enskilda avloppsanläggningar inom bland annat vattenskyddsområden (primär och sekundär zon) liksom inom samlad bebyggelse.

För dagvatten, se även Kristianstads kommuns dagvattenpolicy (antagen av kommunfullmäktige mars 2010).

§7 Hantering av avfall och snö

Primär skyddszon

Förvaring av *avfall* direkt på mark är förbjuden. Trädgårdsavfall, rena jordmassor och annat *inert avfall* som kan jämföras med detta är undantaget förbudet.

Förvaring av *farligt avfall* utöver normala hushållsmängder kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Nedgrävning av *avfall* är förbjudet. Detta gäller även nedgrävning av hästdjur.

Deponering av snö från trafikerade ytor utanför skydds-zonen är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Förvaring av *avfall* direkt på mark är förbjuden. Trädgårdsavfall, rena jordmassor och annat *inert avfall* som kan jämföras med detta är undantaget förbudet.

Förvaring av *farligt avfall* utöver normala hushållsmängder kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Nedgrävning av *avfall* är förbjudet. Detta gäller även nedgrävning av hästdjur.

Deponering av snö från trafikerade ytor utanför skydds-zonen är förbjudet, med undantag för snö från vattenskyddsområdets primära skyddszon.

Upplysning:

Enligt sorteringsguiden från Renhållningen Kristianstad lämnas farligt avfall på en återvinningscentral. Den närmaste för Maglehems innevånare är den i Degeberga.

För kompostering av matavfall krävs anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor enligt 45§ avfallsförordningen (SFS 2011:927).

Uppläggning av snö är att betrakta som miljöfarlig verksamhet (i enlighet med 9 kap 1§ miljöbalken).

Generellt gäller att för nedgrävning av hästdjur krävs medgivande av Länsstyrelsen enligt Statens jordbruksverks föreskrifter, men enligt ovanstående är det alltså förbjudet i den primära och sekundära zonen.

Enligt föreskrifter för Møllegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (fastställda av Länsstyrelsen) är det förbjudet att anordna upplag annat än tillfälligt för områdetets skötselbehov inom naturreservaten.

§8 Övrig miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon

Nytablering av *miljöfarlig verksamhet* som kan förorena grundvattnet är förbjuden.

Vid ändring av befintlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt bilaga till förordning 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, och som inte regleras under någon annan punkt i dessa skyddsföreskrifter, ska det vid anmälan framgå att vattenskyddsområde berörs.

Övrig *hantering* av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden, om hanteringen på kort eller lång sikt kan motverka syftet med vattenskyddet, såvida inte hanteringen är prövad på annat sätt enligt miljöbalken. Förbudet avser inte normalt hushållsbehov, om hanteringen sker på sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Sekundär skyddszon

Vid nytablering eller ändring av anmälningspliktig *miljöfarlig verksamhet* som kan förorena grundvattnet ska det vid anmälan framgå att vattenskyddsområde berörs.

Övrig *hantering* av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden, om hanteringen på kort eller lång sikt kan motverka syftet med vattenskyddet, såvida inte hanteringen är prövad på annat sätt enligt miljöbalken. Förbudet avser inte normalt hushållsbehov, om hanteringen sker på sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Tertiär skyddszon

Övrig *hantering* av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden, om hanteringen på kort eller lång sikt kan motverka syftet med vattenskyddet, såvida inte hanteringen är prövad på annat sätt enligt miljöbalken. Förbudet avser inte normalt hushållsbehov, om hanteringen sker på sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Upplysning

Vid anmälan av nytablering av anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet i den sekundära zonen ska det av anmälningsblanketten tydligt framgå ifall vattenskyddsområde berörs. På samma sätt ska det av anmälningsblanketten tydligt framgå att vattenskyddsområde berörs vid ändring av befintlig miljöfarlig verksamhet i de primära och sekundära skyddszonerna. Miljö- och hälsoskyddskontoret tillhandahåller sådan blankett.

Enligt föreskrifter för Møllegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (fastställda av Länsstyrelsen) är det förbjudet att uppföra byggnad, mast, luftledning, vindkraftverk eller annan anläggning inom naturreservaten.

Förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och Miljöprövningsförordning (2013:251) redogör för vad som definieras som miljöfarlig verksamhet och vilka krav som ställs.

§9 Tåktverksamhet, schakt- och anläggningsarbeten

Primär skyddszon

Nytablering av tåktverksamhet samt *husbehovsuttag* av sand och grus omfattande mer än 100 m³ är förbjuden.

Större schaktningsarbete omfattande mer än 200 m³, sprängning av berg, pålning, spontning eller borrar och liknande undersökningsarbeten kråver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Nytablering av tåktverksamhet samt *husbehovsuttag* av sand och grus omfattande mer än 100 m³ är förbjuden.

Större schaktningsarbete omfattande mer än 200 m³, sprängning av berg, pålning, spontning eller borrar och liknande undersökningsarbeten kråver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Upplysning

Se definitionen av *husbehovsuttag* för motivering av grånsen 100 m³.

Enligt föreskrifter för Mållegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (faststållda av Länsstyrelsen) är det förbjudet att bedriva tåkt eller annan verksamhet som förådrar området topografi och landskapets allmänna karaktår, yt- eller dråneringsförhållanden som att gråva, språnga, muddra, borra, schakta, dika eller fylla ut inom naturreservaten.

§10 Energianläggningar och vattentäkter

Primär skyddszon

Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur berg och grundvatten är förbjudna.

Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur jord kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Ändring av befintliga energianläggningar kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor om ändringen kan påverka grundvattnet.

Ny borrad brunn för vattenförsörjning är förbjuden, och ny grävd brunn för vattenförsörjning kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Brunnar för vattenförsörjning samt energianläggningar som inte längre är i bruk ska avställas, tätas och anmälas till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur berg och grundvatten är förbjudna.

Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur jord kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Ändring av befintliga energianläggningar kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor om ändringen kan påverka grundvattnet.

Ny borrad brunn för vattenförsörjning är förbjuden, och ny grävd brunn för vattenförsörjning kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Brunnar för vattenförsörjning samt energianläggningar som inte längre är i bruk ska avställas, tätas och anmälas till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Uppllysning

Enligt 17§ Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd krävs anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor för installation av anläggning för utvinning av värmeenergi ur berg, mark och vatten.

§11 Transport av farligt gods

Primär skyddszon

Vid omläggning eller anläggning av väg som används för transport av *farligt gods* genom skyddsزونen ska erforderliga skyddsåtgärder vidtas så att grundvattenföroreningar undviks.

Genomgående transport av *farligt gods* på andra vägar än de som rekommenderas av länsstyrelsen får inte förekomma.

Inträffade olyckor med *farligt gods* ska omedelbart rapporteras genom alarmering på telefon 112.

Sekundär skyddszon

Vid omläggning eller anläggning av väg som används för transport av *farligt gods* genom skyddsزونen ska erforderliga skyddsåtgärder vidtas så att grundvattenföroreningar undviks.

Genomgående transport av *farligt gods* på andra vägar än de som rekommenderas av länsstyrelsen får inte förekomma.

Inträffade olyckor med *farligt gods* ska omedelbart rapporteras genom alarmering på telefon 112.

Uppllysning

Enligt Lag (2006:263) om transport av farligt gods ska den vars verksamhet omfattar transporter av farligt gods ha en eller flera säkerhetsrådgivare. Detsamma gäller den som till någon annan lämnar farligt gods för transport. Säkerhetsrådgivaren har till uppgift att, under verksamhetsledningens ansvar, verka för att skador i samband med transportererna förebyggs.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng (MSBFS 2018:5) redogör för de krav (inklusive miljö- och säkerhetskrav) som ställs på verksamheter som transporterar farligt gods.

Rekommenderad väg för transport av farligt gods är väg 19.

§12 Væghållning

Primär skyddszon

Upplag och tillverkning av asfalt, oljegrus, vägsalt eller annat kemiskt halkbekämpningsmedel är förbjudet.

Vägsalt får endast användas vid prognostiserad halka eller vid halka.

Sekundär skyddszon

Upplag och tillverkning av asfalt, oljegrus, vägsalt eller annat kemiskt halkbekämpningsmedel är förbjudet.

Vägsalt får endast användas vid prognostiserad halka eller vid halka.

Definitioner i dessa föreskrifter

Avfall avser varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med (MB 15 kap 1 §).

Arbetsfordon avser traktorer, entreprenadmaskiner, skogsmaskiner, lastbilar, bussar och liknande.

Avloppsledning avser ledning för spillvatten, dagvatten, kylvatten och dräneringsvatten.

Avloppsvatten avser spillvatten eller annan flytande orenlighet, vatten som använts för kylning, vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss eller vissa fastigheters räkning eller vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats (MB 9 kap 2 §).

BDT-vatten avser avloppsvatten från bad, disk och tvätt.

Brandfarlig vätska avser vätska med flampunkt som är lika med eller lägre än 100°C enligt 6 § förordningen (1998:1145) om brandfarliga och explosiva varor samt Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1998:3) om brandfarliga gaser och vätskor.

Dagvatten är tillfälligt förekommande avrinnande vatten på ytan av mark eller konstruktion, till exempel regnvatten, smältvatten, spolvatten och framträngande grundvatten (TNC 1995). Dagvatten som avleds inom detaljplan, som inte görs enbart för en viss eller vissa fastigheters räkning, är i miljöbalken (9 kap 2§) definierat som avloppsvatten och utsläpp av sådant dagvatten är därmed miljöfarlig verksamhet.

Farligt avfall avser sådant avfall som är markerat med en asterisk (*) i bilaga 2 till Avfallsförordningen (2001:1063) eller annat avfall som har en eller flera av de egenskaper som anges i bilaga 3 till samma förordning.

Farligt gods avser gods som består av eller innehåller:

- explosiva ämnen och föremål
- gaser
- brandfarliga vätskor
- brandfarliga fasta ämnen, självreaktiva ämnen och fasta okänsliggjorda explosiva ämnen, självantändande ämnen och ämnen som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten
- oxiderande ämnen och organiska peroxider
- giftiga och smittförande ämnen
- radioaktiva ämnen
- frätande ämnen
- övriga farliga ämnen och föremål enligt vad som föreskrivits med stöd av 20 § andra stycket punkt 9 lagen (SFS 2006:263) om transport av farligt gods.

Hantering avser tillverkning, bearbetning, behandling, transport, omhändertagande, användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse, avledning och därmed jämförbara förfaranden inklusive spridning (MB 14 kap 2 §).

Husbehovsuttag definieras i detta sammanhang som det totala uttaget av sand och grus upp till 100 m³, även om det görs under flera år. Enligt Naturvårdsverket (Handbok 2003:1 Prövning av täkter Handbok med allmänna råd. April 2003) anses täkter med uttag mindre än 100 m³ generellt vara så små att de inte kan komma att medföra någon skada av betydelse för miljön eller hushållningen med naturresurserna. I handboken (2003:1) anger Naturvårdsverket att i särskilt skyddsvärda områden får tillståndsplikten för uttag av naturgrus eller morän sättas redan vid uttag av 100 m³. C4 Teknik gör bedömningen att denna gräns är en rimlig gräns för förbudet mot hushållsuttag av sand och grus.

Inert avfall avser avfall som inte genomgår några väsentliga fysikaliska, kemiska eller biologiska förändringar. Inert avfall löses inte upp, brinner inte och reagerar inte fysikaliskt eller kemiskt på något annat sätt, inte heller bryts det ned biologiskt eller inverkar på andra material som det kommer i kontakt med på ett sätt som kan orsaka skador på miljön eller människors hälsa (3 § förordningen (SFS 2001:512) om deponering av avfall).

Kemiskt bekämpningsmedel avser en kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom (MB 14 kap 2 §). Kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel betraktas som kemiskt bekämpningsmedel.

MB avser miljöbalken

Miljöfarlig verksamhet avser:

1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten,
2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller
3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande (MB 9 kap 1 §).

Motordrivet fordon avser det som anges i Lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner, nämligen ”Ett fordon som för sitt framdrivande är försett med motor, dock inte ett sådant eldrivet fordon som är att anse som cykel. Motordrivna fordon delas in i motorfordon, traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon.”.

Primär skyddszon avgränsas så att uppehållstiden i grundvattenmagasinet till vattentäktens zons gräns beräknas vara minst 100 dygn. Känsliga inströmningsområden beaktas även vid identifiering av primär skyddszon. Syftet med den primära skyddszonen är att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktens zonen med uttagsbrunnen.

Punktbehandling avser t ex:

- bekämpning som utförs med sprayburkar för hushållsbruk,
- bekämpning eller behandling av en stam eller ett rotsystem i taget om den använda metoden har sådan precision att inget bekämpningsmedel hamnar någon annanstans än på det avsedda objektet och endast täcker/berör en begränsad del av objektet – t ex fickning eller pensling/avstrykning. Som punktbehandling räknas dock inte fläckvis behandling runt skogsplantor över ett helt hygge, bekämpning på enbart greener inom en golfbana, inte heller kan en totalinsats fördelad över flera tätt på varandra följande spridningstillfällen räknas som punktbehandlingar (jämför Naturvårdsverkets allmänna råd 97:3).

Punktsanering avser åtgärder som på ett begränsat område vidtas mot skadedjur som kan innebära störning eller kan vara skadlig för människors hälsa och som inte är ringa eller tillfällig (jämför Naturvårdsverkets allmänna råd 97:3).

Råvatten avser grund- eller ytvatten som efter beredning kan användas till dricksvatten.

Sekundär skyddszon avgränsas så att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen har en beräknad uppehållstid av minst ett år. Den sekundära zonen syftar till att bibehålla en god grundvattenkvalitet.

Sekundärt skydd avser anordning som säkerställer att vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. Dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En tät invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Större schaktningsarbeten avser här sänkning av markytan på utstakat område för större anläggningsarbeten än för grundläggning av enskild villa. Erforderligt schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas inte av tillståndsplikt men ska utföras under iakttagande av den försiktighet som krävs för att grundvattnet inte ska påverkas.

Tertiär skyddszon omfattar markområden som kan påverka vattentäkten negativt i ett långtidsperspektiv. Syftet med tertiära zonen är att det är en uppmärksamhetszon i samband med planläggning och övrig tillståndsprövning etc.

Växtnäring avser mineraliska gödselmedel, stallgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin), avloppsslam, vedaska samt övriga organiska gödselmedel, dock inte gödsel från betande djur inom vattenskyddsområdet.

Yrkesmässig – för att någon ska anses yrkesmässig bedriva viss verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivet fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att något ska anses vara yrkesmässigt. Verksamheten behöver inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på vinstsyfte markerar gränsen mot hobbyverksamhet.

I övrigt hänvisas till branschens vedertagna begrepp.

Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna gäller från det datum beslutsmyndigheten beslutar om att fastställa vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifterna. Enligt 7 kap 22 § MB ska skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om de överklagas.

Övergångsbestämmelser

Förbud eller tillståndspflicht eller anmälningsplicht för befintliga verksamheter börjar gälla två år efter att beslutsmyndigheten fastställt skyddsföreskrifterna.

Befintliga cisterner i sekundär zon ska ha sekundärt skydd inom tre år efter att beslutsmyndigheten fastställt skyddsföreskrifterna.

Allmänna upplysningar

Påföljd

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet orsakar en skada eller en risk för skada eller annan olägenhet i vattenskyddsområdet döms till böter eller fängelse i högst två år enligt 29 kap 2 § MB.

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot skyddsföreskrifterna döms till böter för förseelse mot områdesskydd enligt 29 kap 2a § MB.

Hänsynsregler

I miljöbalkens andra kapitel finns allmänna hänsynsregler som bland annat innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd, ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom ska densamma utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidtaga sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Bekämpningsmedel undantagna från spridningsförbud

Vissa bekämpningsmedel är undantagna från förbudet att hanteras inom vattenskyddsområde (primär, sekundär och tertiär zon), men i vissa fall är de tillståndspflichtiga, alternativt fria att använda. Se § 4 Bekämpningsmedel i föreskrifterna ovan. Förteckningen över dessa bekämpningsmedel utarbetas och uppdateras av huvudmannen för vattentäkten C4 Teknik, medan kommunens nämnd för miljöfrågor (miljö- och hälsoskyddsnämnden) sedan fastställer förteckningen.

Beredskap

En beredskapsplan för sanering av akut föroreningsrisk ska upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter det att dessa föreskrifter fastställts.

Uppsättning av skyltar

Huvudmannen för vattentäkten ska på väl synliga platser inom skyddsområdet, längs allmän väg, parkeringsplatser m.m. sätta upp informationsskyltar om skyddsområde för grundvattentäkt enligt Naturvårdsverkets rekommendationer. För att sätta upp skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde krävs inom vägområdet enligt 43 § väglagen (SFS 1971:948) tillstånd av vägghållningsmyndighet. Inom ett avstånd av 50 m från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen (SFS 1971:948) länsstyrelsens tillstånd.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage inom skyddsområdet som kan medföra risk för grundvattenförorening ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet enligt 2 kap 1 § lagen (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till kommunens räddningstjänst telefon: 044-200 400 (vid akut fara telefon: 112), samt till huvudmannen för vattentäkten, Tekniska förvaltningen via Medborgarcentrum: 044-13 50 00. Fastighetsägare har skyldighet att informera hyresgäster och arrendatorer om skyddsföreskrifterna.

Överklagande

Länsstyrelsens beslut om vattenskyddsområde överklagas till regeringen (18 kap 1 § MB) och kommunens beslut överklagas till länsstyrelsen (19 kap 1 § MB).

Ersättning

Enligt 31 kap 4 § MB har fastighetsägare rätt till ersättning från kommunen på grund av beslut som gäller föreskrifter enligt bland annat 7 kap 22 § MB om åtgärder och inskränkningar som rör vattenskyddsområden, om beslutet innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras. Ersättning utgår dock inte för den förlust som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsföreskrift. Enligt 31 kap 13 § MB, om överenskommelse inte träffas om ersättning eller inlösen av fastighet, kan den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen, väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot den som är skyldig att betala ersättning eller inlösa fastigheten. Sådan talan ska väckas inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. Rätten till ersättning eller inlösen går annars förlorad. Om berörd fastighetsägare inte träffat överenskommelse med kommunen får anspråk på ersättning prövas av mark- och miljödomstolen som första instans.

Dispensmöjligheter

Om särskilda skäl föreligger får den som fastställt vattenskydds-föreskrifter medge dispens från dessa enligt 7 kap 22 § MB. I samband med sådan prövning kan den som fastställt föreskrifterna föreskriva de särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening enligt 16 kap 2 § MB. Dispens får, enligt 7 kap 26 § MB, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Tillstånd, anmälningar och tillsyn

Tillståndsansökningar och anmälningar enligt dessa skydds-föreskrifter prövas av den kommunala nämnden för miljöfrågor. I de fall en verksamhet eller åtgärd kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor ska anmälan göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärden vidtas. Med god tid avses minst sex veckor.

Tillstånd kan förenas med villkor som anses erforderliga för att undvika vattenförorening.

Beslut i anmälningsärenden kan förenas med föreläggande om försiktighetsmått.

Tillståndsansökningar, anmälningar och beslut enligt dessa föreskrifter eller annan lagstiftning som berör skyddet av vattentäkten ska lämnas för kännedom till huvudmannen för vattentäkten, Tekniska förvaltningen. Huvudmannen ska beredas tillfälle att avge yttrande innan beslut fattas i ärende som kan innebära risk för påverkan av vattentäkten.

Ny lagstiftning

Bestämmelser enligt nya lagar och förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom skyddsområdet, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut innebär inte att det inte kan krävas prövning enligt annan lagstiftning.

Den som upptäcker verksamheter eller händelser inom eller i anslutning till skyddsområdet som kan medföra risk för grundvattenförorening bör omedelbart anmäla detta till:

Räddningstjänsten, telefon 044-200 400 eller 112

Medborgarcentrum, Kristianstads kommun, telefon 044-13 50 00